

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag på revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 18 februari 2021.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges arbetsordning är i behov av revidering för att motsvara de nya bestämmelserna i 2018 års kommunallag men även utifrån behovet att göra arbetsordningen mer teknikneutral. Arbetet med revideringen av arbetsordningen har även innefattat att stadsledningskontoret genomfört en allmän översyn av arbetsordningen tillsammans med kommunfullmäktiges presidium och gruppledarna i kommunfullmäktige.

Ärendet

Kommunfullmäktiges arbetsordning ger de lokala ramarna för kommunfullmäktiges sammanträden. Arbetsordningen är i behov av revidering för att motsvara de nya bestämmelserna i 2018 års kommunallag men även av andra skäl, såsom att möjliggöra för förtroendevalda att lämna in interpellationer, enkla frågor, motioner och avsägelser digitalt. I samband med arbetet med att revidera arbetsordningen har även en allmän översyn gjorts i samarbete mellan stadsledningskontoret och gruppledarna i kommunfullmäktige.

Av nuvarande arbetsordning hänvisar vissa paragrafer i arbetsordningen till kommunallagens bestämmelser. Dessa hänvisningar stämmer inte överens med 2018 års kommunallag eftersom nuvarande kommunallag har annan kapitelindelning. Av förslaget till arbetsordning föreslås att hänvisning till lagbestämmelser tas bort i sin helhet.

Nedan följer vilka större förändringar som föreslås. Av bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse framgår ändringarna direkt i arbetsordningen.

Tid och plats för sammanträdena - § 5

I nu gällande arbetsordning anges inte veckodag och starttid för sammanträdena. För att förtydliga detta föreslås därför att det förs in en huvudregel om att fullmäktiges sammanträden äger rum på måndagar med starttid klockan 17.00. Fullmäktigecaféet föreslås fortsätta på samma tid som idag, 17.30-18.00. Den föreslagna tidigareläggningen av starttiden för sammanträdena bedöms vara avvägd utifrån olika perspektiv. Dels är den avvägd utifrån att man på sammanträdet ska hinna handlägga ärendena på dagordningen för att minska risken för att ärenden bordläggs på grund av tidsbrist. Dels är starttiden avvägd utifrån att kommunens förtroendevalda måste ha en hållbarhet i sitt uppdrag för att förena familjeliv, arbete och sitt förtroendeuppdrag.

Arbetsordningen föreslås justeras så att nyvalda fullmäktige sammanträder första gången **senast** i november. Genom att förtydliga att det nyvalda kommunfullmäktige senast sammanträder under november månad finns goda förutsättningar för att fullmäktige kan fastställa budgeten och besluta om skattesats inför kommande år.

Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträde – 9 §

2018 års kommunallag innehåller inget krav på annonsering i ortstidning. Däremot innehåller kommunallagen numera ett krav på annonsering på kommunens hemsida. Arbetsordningen föreslås revideras så att det anges att annonsering **ska** ske på hemsidan samt att annonsering även ska ske i annat lämpligt medium med syfte att nå så många medborgare som möjligt. Genom denna skrivning finns möjligheten kvar att, utöver annonsering på hemsida, även annonsera i ortstidning utifrån vad som är lämpligt ur ett medborgarperspektiv. Presidiet föreslås avgöra val av medium för annonsering.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde - § 10

I paragrafen föreslås ett tillägg som förtydligar att om fullmäktige inte hinner behandla alla ärenden vid ett sammanträde behandlas dessa vid nästkommande sammanträde, om fullmäktige inte bestämmer något annat.

Ärenden och handlingar till sammanträdena - § 12

Som ett led i den ökade digitaliseringen föreslås att ärenden och handlingar inte längre behöver finnas tillgängliga ”i sammanträdeslokalen” under fullmäktiges sammanträden. Det innebär att handlingar och ärenden även fortsättningsvis kommer finnas tillgängliga men att det inte behöver utgöras av fysiska handlingar.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare - § 13

Eftersom den text som framgår av paragrafens sista stycke om inträde i tjänstgöring under pågående handläggning redan anges under § 16 föreslås att nämnda stycke stryks.

Digital justering av protokoll samt antal ledamöter som justerar - § 18

Paragrafen föreslås revideras med ett tillägg om att justering även kan ske digitalt. Även om kommunallagens bestämmelser är teknikneutrala och inte anger hur en justering ska ske i

praktiken så kan det finnas goda skäl att förtydliga att en justering kan ske digitalt. Med digital justering menas att protokollet justeras genom en elektronisk underskrift.

Det föreslås även läggas till en möjlighet för fullmäktige att kunna besluta att utse fler än två ledamöter för att justera protokollet. Ett sådant beslut förutsätter att det samtidigt beslutas om vilka ärenden respektive ledamot ska justera. Denna möjlighet kan exempelvis nyttjas då fullmäktigesammanträdet varar under en längre tid som exempelvis sammanträdet om mål och budget.

Yttranderätt vid sammanträdena - § 20

I paragrafens första stycke anges att ordföranden och vice ordförandena i en nämnd får delta i överläggningen av ett ärende. För att förtydliga att ett deltagande i överläggningen är begränsat till en yttranderätt föreslås detta tydliggöras i paragrafen.

I paragrafens sista stycke föreslås ett tillägg för att förtydliga att kommunalråd och oppositionsråd som inte är medlem av kommunfullmäktige, har rätt att lägga fram förslag, men däremot inte delta i beslut, i alla ärenden som behandlas i fullmäktige. Detta följer direkt av kommunallagen.

Talarordning och tidsbegränsning av inlägg - § 24

Utifrån önskemål från gruppledarna i kommunfullmäktige föreslås att talartiden begränsas vid enkla frågor till 2 min + 2 min + 1 min + 1 min samt att endast frågeställaren och den som svarar deltar i debatten. För att tydliggöra innehållet i paragrafen och underlätta läsningen har paragrafen delats in i flera stycken med rubriker.

Deltagande i beslut - § 26

I paragrafen föreslås att det förtydligas hur en ledamot anmäler att denne avser att inte delta i ett beslut.

Omröstningar - § 27

I paragrafen föreslås det förtydligas att beslut som fattas genom acklamation inte utgör en omröstning i kommunallagens mening.

Presentationsmaterial - § 29

En ny paragraf föreslås införas för att reglera förutsättningarna för ledamöter att visa presentationsmaterial under sammanträdet. Av den föreslagna paragrafen anges att ledamot som önskar visa eller spela upp ett presentationsmaterial (bildspel, film, ljudfil eller motsvarande) ska lämna materialet till kommunfullmäktiges presidium senast klockan 09.00 fredag före kommunfullmäktiges sammanträde. Genom att ledamot måste anmäla presentationsmaterial i god tid före sammanträdet får fullmäktiges presidium en möjlighet att säkerställa att materialet inte innehåller material som omfattas av upphovsrätt, känsliga personuppgifter enligt dataskyddsförordningen eller annan lagstiftning. Då kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för webbsändningarna från kommunfullmäktige innebär det att denna är juridiskt ansvarig om något

yttrandefrihetsbrott begås i sändningen eller vid publiceringen. Utgångspunkten är även att presentationsmaterial ska nyttjas i begränsad utsträckning för att värna om den politiska debatten i fullmäktige.

Motioner - § 30

I dagsläget undertecknas alla motioner med en fysisk underskrift. För att förenkla denna hantering föreslås att motionerna undertecknas med digitala verktyg. Genom att styrka arbetsordningen krav på ordet "egenhändigt" undertecknande blir bestämmelsen teknikneutral. Det kan noteras att kommunallagen inte ställer några formkrav på undertecknande och genom föreslagna revidering kan motioner därför undertecknas digitalt och hanteras i ett digitalt flöde som innebär mindre administration både för den förtroendevalde och involverade tjänstepersoner.

Deadline för inlämning av motioner föreslås ändras från klockan 12.00 till 09.00 fredag före kommunfullmäktiges sammanträde. Bakgrunden till detta förslag är att det behövs mer tid för presidiet att läsa in och göra bedömningar av inkomna enkla frågor, interpellationer och motioner inför sammanträdet och kunna skicka ut underlaget till ledamöterna i god tid för genomläsning inför sammanträdet.

Interpellationer - § 31

Även för interpellationer föreslås att kravet på "egenhändigt" undertecknande styrks. Se text ovan - Motioner § 30.

Interpellationer föreslås också ha samma deadline som för motioner. Se text ovan - Motioner § 30. För just interpellationers del kan det även särskilt noteras att den föreslagna tiden, som innebär att tiden för deadline tidigareläggs, även innebär att den förtroendevalde som interpellationen riktar sig mot även får en rimlig tid för besvarande.

Tidsangivelsen föreslås ändras så att interpellationer besvaras klockan 17.00-18.00 och att beslutssammanträdet därefter börjar klockan 18.00. Majoriteten av partierna bedömer att det finns utrymme att tidigarelägga beslutssammanträdet för att kunna bereda än fler motioner och övriga beslutsärenden och nyttja tiden än mer effektivt.

Som redovisas ovan kommer tiden för interpellationer att pågå parallellt med allmänhetens frågestund. Gruppledarna i kommunfullmäktige är angelägna om att behålla allmänhetens frågestund och önskar utveckla detta forum än mer. Däremot ser majoriteten av partierna inga hinder, men hänsyn till att respektive parti har flera ledamöter, att debatten pågår parallellt med frågestunden eftersom det fortfarande finns goda förutsättningar att möta allmänheten och besvara eventuella frågor.

Av kommunallagen framgår att interpellationer får riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Det innebär att kommunfullmäktige i sin arbetsordning kan besluta att interpellationer även

kan riktas till andra förtroendevalda som inte är ledamöter i fullmäktige. Utifrån att det förekommer att interpellationer riktas till ordförande i utskott och ordföranden i styrelsen för kommunens helägda bolag bedöms dessa kunna interPELLERAS. Då kommunallagen redan anger att en nämnsordförande kan överlåta besvarandet av en interpellation till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för ett kommunalt företag eller till ordföranden i styrelsen i bedöms denna möjlighet redan finnas vad gäller kommunala bolag. Om en utskottsordförande ska interPELLERAS krävs det dock att kommunfullmäktige anger det särskilt i arbetsordningen. Utifrån detta resonemang föreslås därför att det förs in en text som anger att interpellationer kan riktas till ordförande i en nämnd, utskott och fullmäktigeberedning.

Enkla frågor - § 32

Även för enkla frågor föreslås att kravet på ”egenhändigt” undertecknande styrks. Se text ovan - Motioner § 30.

Enkla frågor föreslås även ha samma deadline som för motioner. Se text ovan - Motioner § 30. För just enkla frågor del kan det även särskilt noteras att den förslagna tiden, som innebär att tiden för deadline tidigareläggs, även innebär att den förtroendevalde som enkla frågan riktar sig mot även får en rimlig tid för besvarande.

Tidsangivelsen föreslås ändras så att enkla frågor besvaras klockan 17.00-18.00 och att beslutssammanträdet därefter börjar klockan 18.00.

Allmänhetens frågestund - § 33

Allmänhetens frågestund bedöms fortsatt kunna äga rum samma tid som idag, det vill säga kl 17.30-18.00. Eftersom det även föreslås att starttiden för fullmäktige tidigareläggs till kl 17.00, innebär det att frågestunden äger rum samtidigt som interpellationsdebatten. Det bedöms vara rimligt att kombinera frågestunden och interpellationsdebatten då arbetsordningen redan idag anger att det åligger respektive parti att tillse att erforderligt antal ledamöter/ersättare närvarar för att svara på allmänhetens frågor.

Alla skrivningar om allmänhetens frågestund ”i form av särskilda möten” föreslås tas bort, eftersom den formen av möten inte har tillämpats i praktiken.

Gruppledarinformation - § 34

Av arbetsordningen framgår idag att gruppledarna för de i fullmäktige representerade partierna ska träffas åtta gånger per år för gruppledarinformation under ledning av stadsdirektören. Det föreslås förtydligas att **kommunfullmäktiges presidium och gruppledarna** ska träffas för gruppledarinformation.

Reservation och protokollsanteckning - § 38

Ett förtydligande föreslås avseende när en skriftlig reservation respektive protokollsanteckning ska lämnas in vid omedelbar justering av ärendet. Vidare föreslås ett förtydligande om att det är respektive partis **gruppledare** som vid sammanträdet slut bör

lämna in en sammanställning över vilka reservationer och protokollsanteckningar som anmälts.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. De delar i förslaget som innebär att digitala lösningar kan användas i större utsträckning för bland annat justering och undertecknande kan ge positiva ekonomiska konsekvenser utifrån en målsättning om minskad administration. Förslaget om tidigareläggning av fullmäktigsammanträdena kan innebära att kostnaderna för arvode ökar om tiden för sammanträden förlängs jämfört med idag. Enligt arvodesreglementet utbetalas 583 kronor för första timmen på fullmäktigesammanträden och därefter utbetalas 78 kronor per påbörjad halvtimme. Då förslaget om tidigareläggning av sammanträdet antas leda till att kommunfullmäktige inte behöver kalla till extra sammanträden för att hantera ärenden bör förslaget dock inte leda till ökade kostnader jämfört med idag.

Konsekvenser för barn

Kommunfullmäktiges arbetsordning anger ramarna för fullmäktiges arbetsformer och ska ge goda förutsättningar för förtroendevalda att kunna engagera sig i lokaldemokratien. Genom effektiva arbetsformer finns förutsättningar för att barn och unga i framtiden ska vilja engagera sig som förtroendevalda.

Bilagor

1. Förslag på revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning

Sidrah Schaider

Stadsjurist

Stadsledningskontoret

Rebecca Band

Kommunsekreterare

Juridik- och kanslienheten

Anneli Sagnérius

Kommunjurist

Juridik- och kanslienheten